

52. Efendimiz'in Vefası

Efendimiz'in Vefası Nasıldı?

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) vefakâr bir insandı. Sözünde dururdu, verdiği sözde sâdıktı, sözünden caymazdı, kendisine ve çevresindeki ashabına yardımı dokunanları asla unutmaz, dostlarını sık sık arar, hâl hatırlarını sorardı. Vefa denildiğinde Allah Resûlü akla geliyordu. Müslümanlara da böyle yapmalarını tavsiye ederdi. Buna dair yaşanmış birkaç örnek nakledelim: Ashabdan Abdullah b. Ebi'l-Hamsa anlatıyor:

1. "Peygamber Efendimiz ile bir alış-veriş yapmıştım. Kendisine, "Biraz bekle gelirim." dedim. Ancak ona verdiğim sözünü unutmuştum. Aradan üç gün geçmişti, hatırlayıp gittiğimde o aynı yerde hâlâ beni bekliyordu." Bundan anlaşıldığına göre Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ticaretinde güvenilir ve sözüne çok sâdık idi. O, iş ortağını beklemekle kalmayıp başına bir şey gelip gelmediğinden endişe etmişti.
2. Mut'im b. Adiyy (radiyallahu anhu) Kureyşli inkârcıların ileri gelenlerindendi. Vaktiyle Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Taif yolculuğundan şehre dönerken düşmanları onu şehre almak istemişlerdi. Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) sırası ile birçok ileri gelen Mekkelinin himayesini istedi. Fakat hepsi reddettiler. Ancak Mut'im kabul etti, oğullarını silâhlandırarak Peygamber Efendimiz'i şehre aldı. Aradan yıllar geçti, Mut'im Bedir Savaşı'nda Kureyşli diğer inkârcılarla birlikte Müslümanlara karşı savaştı ve öldürüldü. Peygamber Efendimiz'in şairi Hassan, bu zâtın ölümünün ardından anlamlı bir mersiye yazmış, şiirinde onun vaktiyle Peygamberimiz'i himaye ettiğinden söz ederek iyilikle anmıştı. Efendimiz, kendi adına gösterilen bu vefakârlıktan son derece hoşnut oluyordu. Düşman esirlerine ne yapılacağı tartışılırken Peygamberimiz'in söylemiş olduğu şu söz de onun vefakârlığının hangi noktalara

vardığını göstermesi bakımından anlamlıdır: "Şayet Mut'im b. Adiyy sağ olup da benden esirleri isteseydi, fidye (kurtuluş akçesi) istemeden hepsini serbest bırakırdım."

3. Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) müttetiklerine karşı da vefâlı idi. Hudeybiye Antlaşması'nda Müslümanların yanında antlaşmaya katılan Huzâa kabilesi, Kureyş'in yanında antlaşmaya giren Benî Bekir'in saldırısına uğramıştı. Kureyşliler de bu saldırıyı el altından destekliyorlardı. Huzâa kabilesine mensup olanlar durumu Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) ilettiklerinde O, derhâl Kureyşlilere ültimatı gönderdi ve peşinden ordu hazırladı. Bu olay Mekke fethinin sebebi olarak tarihe geçti. Böylece Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), saldırıya uğrayan bir müttetikini yalnız bırakmamış oluyordu.
4. Efendimiz, ashabına yardım edenlere karşı da çok vefalıydı. Bir gün Habeşistan hükümdarının elçileri Peygamberimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) huzuruna gelmişlerdi. Peygamberimiz onlarla yakından ilgilendi. Ashabdan bazıları, "Ey Allah'ın Resûlü! Biz hizmete yetişiriz, siz istirahat buyurunuz!" dediler. Fakat Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) onlara şu cevabı verdi: "Onlar, Habeşistan'a göç etmiş olan ashabıma yer göstermiş, ikram etmişlerdi. Şimdi bunlara karşılık ben de hizmet etmek isterim." Medine'ye gelen kabileleri en güzel şekilde ağırlardı. Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisini tanımak üzere taşradan gelen kabile temsilcilerini misafirhanelerde ağırlar, onlara yakınlık gösterir, öğretmenler tayin eder, maddî ihtiyaçlarını gidermekle ilgili vazifeliler seçer; kabilelerine döneceklerinde de azıklar hazırlatır, yeni elbiseler alıverir, bahşişler verir, İslâm dinine ilgi duyarak Medine'ye kendisini ziyarete

gelen bu insanları unutamayacakları bir vefa duygusu ile uğurlardı.

Efendimiz'e Karşı Vefa Nasıl Olmalı?

Efendimiz 'in maddî ve manevî miraslarına sahip çıkma, sevgiliye vefanın en temel niteliklerindendir. Ashab-ı kiram efendilerimiz, O'nun mukaddes davasına sahip çıktıkları gibi bıraktığı her izi de kutsal bir emanet olarak değerlendirmişler ve canları gibi saklayıp muhafaza etmişlerdir. Saçlarının telleri, mübarek sakal taneleri, tırnakları, hâsılı O'na ait her şeyi büyük bir ihtimamla saklamışlardır. Bazı sahabîler sahip oldukları bu en kıymetli varlıkları arkalarında bırakmaya kıyamamış, ahiret yurduna giderken O'ndan bir parça olsun düşüncesiyle yanlarında götürmüşlerdir. Yine de bu kutsal emanetlerden birçoğu günümüze kadar ulaşmıştır. Kur'ân ve sünnet akıl ve ruhlarımıza şifa olduğu gibi bu emanetler de gözlerimize şifa olmuştur.

Allah Resûlü'nün sünnetini takip etme, maddî-manevî emanetlerini hürmetle yâd edip araştırma konusunda Hz. Abdullah İbn Ömer'in (radıyallahu anhumâ), ayrı bir yeri vardır. Hz. Abdullah, Peygamber sevgisini, hayatının gayesi hâline getirmiş mümtaz bir sahabîdir. Peygamber Efendimiz'in bıraktığı hatıralara karşı müthiş bir iştiağı vardı. Allah Resûlü'nün hayatta iken yaptığı bütün davranışlarını taklit eder, yürüdüğü yollar da O'nun gibi yürür, O'nun gibi yer, içerdi. Hatta Resûl-i Zîşân'ın altında gölgelendiği ağaçların altında oturur, kurumasınlar diye onları sulardı.

Peygamber Efendimiz'in vefatından sonra İbn Ömer, O'nu hatırladıkça hasretten göz yaşlarına boğulurdu. Âsım İbn Muhammed, Peygamber Efendimiz'in adı ne zaman anılsa Abdullah İbn Ömer'in hıçkırıklara boğulduğunu söylerdi.

Hız. Abdullah İbn Ömer (radıyallahu anhumâ), Peygamber Efendimiz'e olan hasretinden, her vesile ile O'nun hatıralarına hürmet ederdi. Efendimiz'in minberinde ayağı ile bastığı yerlere elini sürer, sonra elini yüzüne gözüne sürerek O'nun hatıralarıyla yaşardı.

Allah Resûlü'nün namaz kıldığı yerlerde namaz kılmaya ayrı bir önem verirdi. Mekke fethinde Efendimiz, Kâbe'nin içinde namaz kılıp çıktıktan sonra sahâbîler içeri girmek için koşmuş, Hız. Abdullah İbn Ömer,

ilk önce içeri girmiş ve içeri girer girmez Hız. Bilâl'e Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) namaz kıldığı yeri sormuştur. İbn Ömer, Medine'nin civar köylerini dolaşırken Muaviyeoğulları yurduna uğramış ve Efendimiz'in Kâbe'nin içinde nerede namaz kıldığını araştırdığı gibi onlara da Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) köylerindeki mescidin neresinde namaz kıldığını sormuştur.

Allah Resûlü'nün bıraktığı emanetlere sahip çıkma, hürmet gösterme, Efendimiz'e her vesile ile sık sık salavât getirme O'na vefanın gereğidir. Zaten gerek ashâb efendilerimiz gerekse ecdadımız bu vefayı göstermiş ve nasıl davranmamız gerektiği noktasında bize rehber olmuşlardır.